

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

А.М. Мартиненко А.М. Мартиненко

Сергій 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАКТИКУМ ІЗ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки **магістра**

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності **053 ПСИХОЛОГІЯ**

(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

ASB

Робоча програма навчальної дисципліни «**Практикум із диференціальної психології**» для студентів спеціальності **053 Психологія**, другого (магістерського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «**Практична психологія**», 2024 року.

Розробник: Чепур Оксана Олександрівна, старший викладач кафедри психології та педагогіки

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ Шевчук В.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

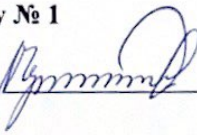
Протокол від «27» серпня 2024 року №1

Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки _____ Шевчук В.В.

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії _____ Чернишов В.В.

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання
		денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	вибіркова
Загальна кількість годин – 90		
Модулів – 1	Спеціальність 053 Психологія	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		1-й
		Семестр
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	2-й
		Лекції
		10 год.
		Практичні, семінарські
		22 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
58 год.		
Індивідуальна робота:		
-		
Вид контролю: диф. залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 32/58.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – поглиблене вивчення індивідуальних відмінностей психічного розвитку людини впродовж онтогенезу; детермінації, прояву своєрідності, індивідуальної варіативності психічних феноменів як на рівні окремої особистості, так і у групових процесах. Знання детермінації індивідуальних відмінностей, їх вияву дозволить психологу допомогти іншим зрозуміти себе, проаналізувати власний внутрішній світ, визначити пріоритетні шляхи індивідуального розвитку, життєвого шляху, розкрити власні потенційні можливості.

Вивчення курсу дозволить сформувати наступні загальні компетентності: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; цінування та повага різноманітності та мультикультурності; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Вивчення курсу дозволить сформувати наступні спеціальні компетентності: здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології; здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності; здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Попередньо опановані дисципліни: «Організація наукових досліджень та академічна доброчесність», «Методика викладання психології», «Актуальні проблеми практичної психології», «Психологічна служба».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання

- Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
- Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.
- Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.
- Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	А	Відмінно	<p>Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях.</p> <p>Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.</p>	<p>Високий, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.</p>
82 – 89	В	Добре	<p>Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.</p>	<p>Достатній, що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.</p>
74 - 81	С	Добре	<p>Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні.</p> <p>Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.</p>	<p>Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.</p>
64 - 73	D	Задовільно	<p>Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень.</p> <p>Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.</p>	<p>Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.</p>

60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання диф.заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни «Практикум із диференціальної психології» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

усне опитування та виконання практичних завдань;

стандартизовані письмові тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення практичних занять).

презентації результатів виконаних завдань;

модульна контрольна робота у вигляді стандартизованого письмового тестування (проводиться на останньому практичному занятті кожного змістового модуля) для здійснення підсумкового контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу;

диференційований залік.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Диференціальна психологія, як практичний напрям психології

Тема 1. Предмет, історія та основні напрямки диференційної психології

Визначення поняття «диференційна психологія». Виокремлення предмету дисципліни. Історичні підходи до дослідження проблеми відмінностей. Історія становлення диференційно-психологічного знання. Напрямки дослідження та диференційно-психологічна парадигма вивчення особистості. Основні завдання диференційної психології. Структура індивідуальності. Аспекти системного опису індивідуальних відмінностей за О. Рибалко.

Практичне заняття № 1

Тема 2. Методи диференційної психології

Визначення основних понять теми. Принципи диференційно-психологічного аналізу психічних явищ. Методи диференційної психології за Б. Ананьєвим. Визначення структури організаційних та емпіричних методів. Особливості обробка даних. Визначення суті та розуміння інтерпретаційних методів. Особливості психодіагностики індивідуальних

Практичне заняття № 2

Тема 3. Джерела індивідуальних відмінностей. Людина як біосоціальний феномен.

Визначення суті біологічного підходу у дослідженні індивідуальності. Основні наукові підходи до природи індивідуальних відмінностей. Визначення спектру характеристик, що розкривають дослідники, вивчаючи біологічне в людині. Структура індивідуальних властивостей. Диференційна психофізіологія у системі знань про індивідуальні відмінності. Методичні підходи у диференційній психофізіології. Основні підходи у диференційній психофізіології. Спеціальна теорія індивідуальності В. Русалова. Теорія інтегральної індивідуальності В. Мерліна. Функціональна асиметрія півкуль головного мозку. Взаємодія середовища і спадковості (біогенетичні, соціогенетичні теорії, двохфакторні теорії, вчення про вищі психічні функції). Процеси соціалізації та індивідуалізації особистості. Ситуативні детермінанти індивідуальних відмінностей (за О. Лібіним)

Практичні заняття № 3-4

Тема 4. Темперамент як властивість індивідуальності

Темперамент як характеристика окремого індивіда. Соматичні типології темпераменту. Розуміння типології темпераменту за думками вчених (К. Сіґо, Е. Кречмера, В. Шелдона). Охарактеризовані основні психологічні теорії темпераменту. Темпорально-енергетична типологія О. Гросса. Регулятивна теорія темпераменту Я. Стреляу. Параметри темпераменту за В. Мерліним. Типи темпераменту В. Белоуса. Структура темпераменту в теорії В. Русалова.

Практичні заняття № 5-6

Тема 5. Психологія характеру

Визначення основних понять та структури характеру. Виокремлення системи ставлень особистості. Характеристика основних підструктур характеру (світогляду, переконання, узагальнені навички поведінки і діяльності). Огляд понять спрямованість особистості та акцентуації рис. Основні характерологічні типології у диференційній психології (О. Лоурен, К. Хорні, Е. Фромм).

Практичні заняття № 7-8

Тема 6. Здібності у диференційній психології

Визначення поняття «здібності» як інтегральна характеристика індивідуальності. Характеристики та структура здібностей. Визначення категорії здібностей, як якісних

(діяльність, якій вони сприяють), кількісних (міра вираженості), рівневих (репродуктивний, продуктивний (творчий)) та опорно та провідних властивостей. Зв'язок здібностей з іншими якостями особистості. Інтелект як показник загальних здібностей. Теорії детермінації інтелектуальних відмінностей.

Практичне заняття № 9

Тема 7. Диференційно-психологічний підхід до дослідження особистості

Визначення поняття «особистість» та її місце в структурі диференційної психології. Особистість та індивідуальні відмінності. Ієрархічна організація особистості. Концепції особистісних рис та теорії особистісних чинників. Особистісні типи. Феноменологія та механізми загальних закономірностей інтеріндивідуальних відмінностей. Особистісні конструкти – основа для класифікації людьми довкілля. Вплив системотвірних характеристик на становлення індивідуальності людини.

Практичне заняття № 10

Тема 8. Індивідуальна специфіка психічних процесів. Прояв індивідуальних відмінностей у навчальній і професійній діяльності.

Характеристика відмінностей між людьми у пізнавальних процесах. Феноменологія когнітивного стилю. Індивідуальна своєрідність емоційних процесів. Індивідуальна специфіка вольових процесів. Психологічна характеристика відмінностей учнів в учінні. Поняття про диференційну психологію навчання. Психологія праці та диференційна психологія.

Практичне заняття № 11

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми навчання

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Диференціальна психологія, як практичний напрям психології						
Тема 1. Предмет, історія та основні напрями диференційної психології	4	2	2	-	-	6
Тема 2. Методи диференційної психології	2	-	2	-	-	8
Тема 3. Джерела індивідуальних відмінностей. Людина як біосоціальний феномен.	6	2	4	-	-	8
Тема 4. Темперамент як властивість індивідуальності	6	2	4	-	-	8
Тема 5. Психологія характеру	6	2	4	-	-	8
Тема 6. Здібності у диференційній психології	2	-	2	-	-	8
Тема 7. Диференційно-психологічний підхід до дослідження особистості	2	-	2	-	-	6
Тема 8. Індивідуальна специфіка психічних процесів. Прояв індивідуальних відмінностей у навчальній і професійній діяльності.	4	2	2	-	-	6
Разом за змістовим модулем 1	32	10	22			
<i>Усього годин</i>	90	10	22			58

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
	Семінарські заняття не передбачені*	

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет диференційної психології. 2. Диференційно-психологічна парадигма у дослідженні людини. 3. Підходи до визначення індивідуальності. 4. Значення диференційної психології для діяльності психолога. 5. Зміст цілей і завдань диференційної психології. 	2
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи диференційно-психологічного аналізу психічних явищ. 2. Концептуальний підхід до виокремлення методів дослідження індивідуальних відмінностей. 3. Особливості використання у вивченні індивідуальних проявів L-даних (отримані шляхом вивчення повсякденного життя людини (life)), Q-даних (отримані на основі питальників ()) та T-даних (отримані на основі аналізу результатів тестових досліджень (test)). 4. Психодіагностика індивідуальних відмінностей. Психогенетичні та лонгітюдні дослідження. 5. Інтерпретація результатів та пояснювальні концепції. 	2
3, 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Видова специфіка біологічного в розвитку людини. 2. Роль психології розвитку, психофізіології та психогенетики у розкритті питань індивідуальних відмінностей між людьми. 3. Проблема співвідношення генотипового і середовищного – методологія у розкритті основних питань індивідуального розвитку в онтогенезі. 	4
5,6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історичний аспект вивчення природи темпераменту. 2. Типи вищої нервової діяльності та темперамент. 3. Сучасні підходи у психології та диференційній психофізіології до розуміння структури темпераменту. 	4
7,8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Базові компоненти характеру. 2. Характер у структурі індивідуальності. 3. Властивості та підструктури характеру. 	4

	4. 3. Риси та типології характеру. 5. Умови формування індивідуально неповторних рис характеру.	
9	1. Здібності у структурі індивідуальності. 2. Спадковість і середовище у детермінації здібностей. 3. Здібності і типологія особистості. 4. Теорії множинності інтелекту. 5. Диференційно-психологічний аналіз інтелекту.	2
10	1. Сутність диференційно-психологічного підходу до дослідження особистісних відмінностей. 2. Типи особистості. 3. Концепції особистісних рис. 4. Типи спрямованості особистості. 5. Структура Я-концепції з позиції типологічного аналізу.	2
11	1. Сенсомоторні стратегії. Суб'єктивний сенсорний досвід. Домінування образів певної модальності. 2. Індивідуальна специфіка організації уваги. 3. Індивідуальні відмінності прояву емоційних реакцій та почуттів. 4. Диференційно-психологічний підхід у психології праці. 5. Індивідуальний стиль діяльності.	2
	Усього	22

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
	Лабораторні заняття не передбачені*	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної у вигляді тестування;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання диференційованого заліку за контрольними питаннями.

**Питання
для самостійного вивчення студентами**

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
1	Співвідношення загального та індивідуального у психіці людини	6
2	Принципи формального підходу у вивченні індивідуальності	6
3	Сучасне розуміння спадковості і середовища у диференційній психології	8
4	Психологічні теорії темпераменту	8
5	Акцентуації характеру	8
6	Інтелект в структурі диференційних відмінностей	8
7	Концепції особистісних рис	8
8	Індивідуальні відмінності в структурі особистості	6
	Разом	58

13. Індивідуальне завдання

Не передбачено планом, але за бажанням студентів можливо написання рефератів, яке оцінюється до 5 балів.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання:

Методи за характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: проблемного навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій; групового вирішення проблемних задач); частково-пошуковий (евристичних запитань); дослідницький (есе, наукові доповіді).

Методичні прийоми як компоненти методів: вербальні (бесіда, пояснення); ілюстративно-демонстраційні (ілюстрування, демонстрування); прикладні (практичні завдання); інтерактивні (мозковий штурм).

Методи за формою організації навчання: лекції (проблемна лекція); практичні заняття; самостійна робота студентів (позааудиторна, науково-дослідна робота студентів).

Методи оцінювання: усний контроль (усний індивідуальний, усний фронтальний) письмовий контроль (письмовий фронтальний); тестовий контроль.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмій, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання, тестування, самостійна та індивідуальна робота									Диф. залік	Сума
<i>Змістовий модуль 1</i>									Індивідуальні завдання	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		30	100
5	5	10	10	10	10	10	10			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них :

при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль відведено 70 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються так (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях і практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка»

17. Методичне забезпечення

1. **Чепур О. О.** Курс лекцій з дисципліни «**Практикум із диференційованої психології**» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **053 «Психологія»**. Полтава: Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024 р. 40 с.
2. **Чепур О. О.** Методичні рекомендації для практичних (семінарських, лабораторних) занять з дисципліни «**Практикум із диференційованої психології**» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **053 «Психологія»**. Полтава: Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024 р. 24 с.
3. **Чепур О. О.** Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «**Практикум із диференційованої психології**» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **053 «Психологія»**. Полтава: Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024 р. 17 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Галян О.І. Практикум з диференційної психології. Дрогобич : Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2020. 45 с.
2. Романовська Л.І., Подкоритова Л.О. Диференційна психологія. Львів : Новий світ-2000, 2023. 236 с.
3. Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс : навчальний посібник / Олег Васильович Мазяр. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.
4. Диференційна психологія: підручник / За загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. К.: Видавничий дім «Слово», 2013. 496 с.

Допоміжна

1. Гаврилова Н. С. Класифікації порушень мовлення / Н. С. Гаврилова // Корекційна педагогіка і психологія. – К., 2012. – С. 327-349.
2. Галян І. М. Психодіагностика: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2018. 464 с.
3. Диференційна психологія : підручник / за заг. ред. С. Д. Максименка. Київ : Видавничий дім «Слово», 2013.
4. Карапетрова О. В. Диференціальна психологія: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Бердянськ : БДПУ, 2014.
5. Колишкін О. В. Корекційна освіта. Вступ до спеціальності: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2013. 392 с.
6. Куций О. А. Типологія психологічної готовності сучасних керівників до ефективної управлінської діяльності / О. А. Куций, Л. Р. Яремко // Науковий Вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна: збірник наукових праць; гол. ред. М. М. Цимбалюк. – Львів: ЛьвДУВС, 2013. – Вип. 1 (1). С. 224–232.
7. Мазяр О. В. Особистісний дисонанс: системний аналіз : монографія. Житомир : Видавець О. О. Євенок, 2020.
8. Миронова С. П. Основи корекційної педагогіки: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. 263 с.
9. Петухова І. О. Діагностики і корекція навчальних труднощів: нейропсихологічний підхід. Problems of modern psychology. 2021. № 3 (22). С. 49–55.
10. Психологія / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук. – К.: Либідь, 2003. – 560 с.

11. Чепур О. О. Дослідження суб'єктивної оцінки слідчими понять правомірного та неправомірного психологічного впливу. Пріоритетні наукові напрямки педагогіки і психології: від теорії до практики: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції: (м. Харків, Україна, 9-10 жовтня 2020 р.) – Харків : Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2020. – С. 88-90

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle:
<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=5839>